

Reacties van inwoners op concept warmteplan

Toelichting

Voor het warmteplan zijn we in gesprek gegaan met inwoners. In 2 sessies hebben we met hen gesproken over hun zorgen en inzichten over verschillende warmteoplossingen. Een grote groep aanwezigen heeft aangegeven in het vervolg betrokken en geïnformeerd te willen blijven bij de warmtetransitie.

Zij hebben de mogelijkheid gekregen om te reageren op het warmteplan. Een aantal heeft hiervan gebruik gemaakt.

Onderstaand zijn hun reacties volledig toegevoegd, met uitzondering van tekstuele suggesties. Die laatste zijn reeds verwerkt in het warmteplan.

De inhoudelijke opmerkingen, suggesties en vragen zijn gericht aan de gemeenteraad en niet verwerkt in het warmteplan.

1^e reactie

Algemeen:

Geheel in overeenstemming met de uitgangspunten vastgesteld door de raad worden ook de inwoners nadrukkelijk betrokken bij het tot stand komen van het warmteplan. Hopelijk krijgt dit een vervolg bij het uitwerken ervan in de Lokale Energie Strategie (LES) die in 2023 wordt opgesteld. Het streven hierbij is dat in 2030 20% van de gebouwen (plm. 3600 woningen) aardgasvrij is en een CO2 reductie van 49%.

De inbreng van de bewoners is goed weergegeven in het warmteplan; helder en kort samengevat in de paragraaf: 'Bewoners willen vooral ontzorging'. De opzet om de inbreng van de betrokken groepen te vertalen naar de door de raad meegegeven uitgangspunten is uitstekend omdat deze aldus in de nog te formuleren LES kunnen doorklinken. Het warmteplan richt zich heel sterk op de vormgeving van het proces. Kwantitatieve ramingen/onderbouwing (investering vereist, kosten, capaciteitsplannen, etc.) zijn niet in dit plan opgenomen. Ik neem aan dat de gemeente Wijchen hierover al wel beschikt.

Reactie:

De conclusie om inwoners stap-voor-stap van het gas af te laten gaan is een goede keuze. Door te starten met 'geen-spijt' maatregelen zoals goede isolatie kan de warmtevraag reeds op relatief korte termijn met 25% worden gereduceerd.

In de paragraaf over beschikbare technische oplossingen wordt duidelijk dat in de meeste gevallen individuele oplossingen de enige optie zijn. Collectieve oplossingen in technische zin (warmtenetten) zijn slechts beperkt voor handen (warmte uit water; restwarmte ARN). Bijna alle overige beschikbare technische oplossingen vereisen een aanmerkelijke verzwaring van het elektriciteitsnet. Terloops wordt opgemerkt dat de verwachting is dat het gasnet de komende 15 jaar nog overal blijft liggen. Deze verwachting dient tot een concrete fasering te worden uitgewerkt. Alleen dan worden inwoners ontzorgd bij keuzes zoals: is het zinvol te investeren in een hybride warmtepomp als een (lage temperatuur) all-electric warmtepomp geen optie is: bv. in woningen die niet beschikken over vloerverwarming, etc..

De 8 actielijnen om te komen van visie naar uitvoering vormen een uitstekende basis voor het formuleren van de LES in 2023 en de vereiste programmatische aanpak voor het realiseren hiervan.

Wijchen is voornemens aan de slag te gaan met een gebiedsgerichte aanpak voor een collectief warmtenet voor een drietal gebieden. Omdat er in de verkennende fase nog veel onzekerheden zijn heeft men heeft hierbij gekozen voor trajecten in samenwerking met woning coöperaties en/of andere grote vastgoedeigenaren. Voor de bewoners is het

wel van belang zo spoedig mogelijk te weten wat voor concrete garanties er aan hen kunnen worden gegeven t.a.v. betaalbaarheid, beperking overlast, etc.

Opmerkingen betreffende de uitvoeringsagenda Lokale Energie Strategie:

Op dit punt zijn er nog vele vragen die in het Warmteplan Wijchen niet aan de orde komen:

- Wel deel van de doelstellingen 2030 (20% van de gebouwen aardgasvrij en CO2 reductie van 49% kan door het voorgenomen warmtenet voor de gekozen 3 gebieden reeds worden gerealiseerd?
- Worden aardgasvrije nieuwbouwprojecten (Wijchen West, etc.) meegenomen bij berekening van het percentage aardgasvrije woningen in de gemeente Wijchen?
- Welk deel van bovenvermelde doelstellingen zal middels individuele oplossingen moeten worden gerealiseerd? Op wat voor termijn?
- In hoeverre zijn de kwantitatieve gegevens verstrekt door de technische partners zoals netbeheerder Liander toereikend om de haalbaarheid van met name individuele oplossingen te toetsen?
- In hoeverre wil en kan de gemeente bewoners (c.q. huiseigenaren) verplichten om mee te werken aan de uitvoer van individuele oplossingen?
- Wil de gemeente bewoners(c.q. huiseigenaren) extra heffingen opleggen (naast de reeds bestaande heffingen door de rijksoverheid) om hen te bewegen mee te werken aan collectieven en/of individuele oplossingen?

Opmerkingen tot slot:

Door niet alleen met technische partners en overheidsinstellingen het gesprek aan te gaan met ook met inwoners heeft de gemeente Wijchen een goede start gemaakt met het opstellen van het 'Warmteplan Wijchen'. Hierin is de inbreng van de inwoners ook duidelijk verwoord. Zoals eerder gesteld krijgt dit hopelijk een vervolg bij het uitwerken ervan in de Lokale Energie Strategie (LES) die in 2023 wordt opgesteld. De inwoners die hierbij betrokken worden dienen

hiervoor dan wel de benodigde tijd beschikbaar te kunnen stellen. Verder lijkt het mij zinvol om per deelnemer na te gaan op wat voor terreinen hij of zij wensen, kennis, ervaring, etc. kan inbrengen, dan wel bepaalde groepen inwoners kan vertegenwoordigen.

Van mijn kant ben ik graag bereid hieraan mijn medewerking te verlenen.

2^e reactie

Hier mijn opmerkingen, die deels al in het plan staan, maar mij toch ter harte gaan:

- hoe kansrijk is warmte van de ARN? Die warmte moet eerst over 7 km getransporteerd worden; dat geeft dan vast veel transportverlies.
- hopelijk worden ook eigenaren van verhuurde huizen aangespoord of verplicht tot isolatie, omdat de huurders zelf daarin machteloos staan.
- aansluiten bij een gezamenlijk inkoopinitiatief (van zonnepanelen, isolatie, warmtepompen) kan het nemen van een stap vergemakkelijken
- waarom staat er niets over waterstof in dit plan?
- de opmerking over het mogelijk verwijderen van gasleidingen lijkt me wat voorbarig

3^e reactie:

Ik vind het een voortreffelijk basisdocument waarin veel wat is aangereikt door diverse partijen is opgenomen en goed is verwoord.

Onderstaand heb ik nog een paar tekstuele aanpassingen en inhoudelijke aanvullingen.

Inhoudelijk:

- Pag. 9 bij punt 4. Isoleren en besparen: Tweede zin: Liever wacht men tot de huidige leidingen gebruikt kunnen worden voor waterstof. Hieraan toevoegen: De beschikbaarheid van voldoende waterstof is hierbij een onzekere factor.
- Op pag. 14 wordt de visie uitgewerkt naar 8 actielijnen. Bij: "Dit staat ons te doen: 40% CO₂ reductie in 2030" (t.o.v. 1990) toevoegen
- Bij: "Dit is er technisch mogelijk" toevoegen: Waterstof i.p.v. gas (afhankelijk van beschikbaarheid van waterstof (H₂))
- Pag. 9: Bij energieverbruik in Wijchen wordt het aardgasverbruik van woningen gegeven voor het jaar 2021. Stel voor om ook hier het aardgasverbruik te noemen voor het referentiejaar 1990 zodat duidelijk wordt of er al enige reductie is bereikt of nog niet.

Algemeen:

Het is goed dat de gemeente isoleren en besparen gemeente-breed ondersteunt. Aangezien de meeste woningen naar all-electric zullen moeten vanwege de beperkte beschikbaarheid van restwarmte, wordt het van groot belang per woningtype uit te zoeken waar de optimale graad van isoleren ligt in verband met de kosten van isoleren versus de kosten van de warmtepomp, kosten verbruik elektriciteit van de warmtepomp en mogelijke besparingen in de netverzwaring.

4^e reactie:

Het warmteplan staat in het teken van verdere isolatie en duurzamere energietransitie; een en ander dient hand in hand te gaan met aandacht voor goede ventilatie, dat wij niet in conceptplan teruglezen en zodoende onder de aandacht willen brengen;

- Om duurzamer met energie om te gaan, kan ook winst behaald worden door de leefruimte te verkleinen (alleen die ruimte verwarmen/verkleinen die ook bewoond worden). Hierop zou ook infraroodpaneel verwarming op kunnen aansluiten: deze 2 opties (leefruimte verkleinen en infrarood verwarming) willen we daarom als aanvulling meegeven;
- In het plan wordt ook hernieuwbare energie als energiebron aangestipt, die in Wijchen primair afkomstig is van houtkachels. Het moge duidelijk zijn dat hier veel nadelen aan zitten: de uitstoot van de verbrandingsgeur en fijnstof in de directe omgeving en het milieu. Als bewoners zijn wij dan ook ongelukkig met de keuze om deze weinig tot niet duurzame vorm van energieverbranding in dit plan überhaupt te vermelden. Daardoor kan deze als alternatieve energiebron gezien worden waarbij dit afleidt van de benodigde duurzame en omgevingsvriendelijke opties die voorhanden zijn.
- Terecht wordt er veel stilgestaan bij de aanschaf van warmtepompen. Om de leefbaarheid in Wijchen te behouden, adviseren wij de gemeente wel geluidsnormen hiervoor op te nemen om de vorm van duurzaamheid van energie te combineren met de duurzaamheid van de relatie met de buurtbewoners

In het warmteplan wordt aangegeven dat de energietransitie-materie als "ingewikkelde kost" door de bewoners wordt ervaren, waarin zij door de overheidsinstanties ontzorgd willen worden.

Veel bewoners zullen niet (goed) weten, waar te beginnen in de energietransitie en waar zij de (grootste) winst qua duurzame energie in relatie tot de kosten kunnen behalen. Dit draagt het risico dat benodigde stappen worden uitgesteld of stappen worden gezet met minder rendement en duurzaam perspectief.

Warme-verlies-berekeningen kunnen per woning inzichtelijk maken waar de meeste energie bespaard kan worden. Naar wij begrijpen kosten deze ongeveer €500. Om de bewoners hierin verder op de juiste weg te helpen, zou de gemeente hierin actiever kunnen motiveren en manieren bedenken waarmee de individuele kosten voor de bewoners verminderd kunnen worden.

Wij juichen het toe dat de gemeente ook open staat voor actieve participatie/oriëntatie van de Wijchenaren en deze toejuicht. Ons inziens kan daarbij een wijkgerichte aanpak

een verder vliegwieleffect hebben, waarbij door de onderlinge vertrouwdheid met elkaar het beoogde doel – bewoners actief betrekken bij de energietransitie- sneller en makkelijker behaald wordt. Het werken met pilotwijken is daarbij te overwegen, waarbij we onze wijk (De Weertjes) nadrukkelijk positief onder de aandacht willen brengen.

5e reactie:

Stukken gelezen en im Großen und Ganzen duidelijk.

Ik mis alleen duidelijkheid over de mogelijkheid om waterstof te gaan gebruiken, of wat dat zou moeten kosten t.o.v. andere mogelijkheden. In het rapport staat op pagina 18, onderdeel 4.5 dat het oude gasnet moet worden verwijderd. Wordt dus op voorhand al afgewezen als mogelijkheid. Dit verwijderen hoeft niet als er van waterstof gebruik gemaakt gaat worden. Dat scheelt veel kosten voor de gemeente én voor de burgerij. De huidige c.v.-ketels kunnen hier eenvoudig op aangepast worden.

Zou graag zien dat dit ook kenbaar wordt gemaakt aan de gemeenteraad.